

INICIATIVES

Projecte “Endavant mares”

Isabel Joly Amat¹
Pilar Argelich Casals²

Conscients que moltes dones es veuen abocades a avortar per no trobar l'ajuda que necessiten, a la Fundació Pro Vida es treballa perquè cada mare pugui viure positivament la seva maternitat i perquè cada ésser humà, concebut i encara no nascut, sigui acceptat, acollit i estimat. Amb aquesta raó de ser, va néixer el projecte “Endavant mares” de la Fundació, un projecte que ofereix suport humà i material a la dona embarassada en situació de vulnerabilitat, acompanyant-la durant el seu embaràs i el primer any de vida del nadó.

“Estic molt agraïda a la Fundació Pro Vida perquè m’han ajudat en una etapa de la meua vida que sentia que tot se m’esfondrava”

“El meu bebè va arribar en un moment massa dur i Pro Vida em va donar força per seguir endavant amb el meu embaràs i el meu altre nen de 7 anys”

Aquests són dos testimonis entre els milers que la Fundació Pro Vida de Catalunya³, promotora del Projecte “Endavant Mares”, té recollits des dels seus inicis, ara fa 36 anys, de mares que han estat ajudades.

Cada any, més de 500 mares i nadons en situació de vulnerabilitat, reben atenció personalitzada i periòdica de la mà de professionals i voluntaris de la Fundació, per procurar-los que puguin tenir el fill en les millors condicions possibles.

Amb el seu doble significat, la paraula “Endavant” ens parla, d’una banda, d’acollida, i de l’altra, de força i d’ànim. L’atenció que oferim a les mares també està plantejada amb aquest doble sentit: acollir-les i acompanyar-les per enfortir-les. Quan una mare arriba al nostre Centre d’Acollida i Suport a la Maternitat, el primer que rep és una invitació de la treballadora social a seure per tenir-hi una primera entrevista personal i privada. La majoria de dones arriben al centre amb nivells elevats d’ansietat a causa de la seva situació de vulnerabilitat, a la qual se suma l’embaràs. Per a unes, és el seu primer embaràs. Però per a unes altres no; són mares amb altres fills o mares que han estat embarassades abans i han avortat. Moltes, a més, han d’afrontar la maternitat soles perquè la parella les ha abandonat. La majoria són immigrants en situació de pobresa, algunes amb manca d’habitatge i sense una estructura familiar on poder recolzar-se.

Al projecte Endavant mares, les futures mares se senten acompanyades, gràcies als cinc programes dissenyats especialment per a elles, amb recursos materials i psicològics, amb l'objectiu d'enfortir la seva autoestima, la condició de mares i la inserció social. El projecte es porta a terme gràcies a l'equip multidisciplinari d'atenció a mares format per una treballadora social, una psicòloga i una pedagoga i gràcies a la col·laboració d'un nombrós grup de voluntaris.

El **Programa Acollim** comença el primer dia amb l'entrevista inicial amb la treballadora social i continua amb posteriors trobades mensuals. No es tracta, per tant, d'una ajuda puntual sinó d'una ajuda continuada durant aproximadament uns 16-18 mesos i d'un veritable acompanyament personalitzat.

Dins del programa Acollim, a les mares se'ls ofereix l'oportunitat de participar en tallers grupals d'acompanyament psicoemocional, dirigits per dues psicòlogues, on es treballa l'autoconeixement, es fomenta l'autoestima i se les ajuda a reconèixer i gestionar les seves emocions. Alhora, aquests tallers ofereixen un espai de trobada amb altres mares en la mateixa situació vital i ajuden a formar una xarxa de suport informal. A més, recentment, s'ha iniciat un programa d'activitats culturals per promoure la cultura i l'oci saludable i reforçar els vincles d'amistat entre el grup. Altrament, sempre que la mare ho necessita, es programen sessions personals amb la psicòloga.

Equipem és un programa que intenta cobrir les necessitats bàsiques de la mare i el nadó quant a alimentació i higiene. Cada mes, coincidint amb la sessió d'atenció personal a la beneficiària, se li entrega un lot d'aliments per a ella i la seva família; llet per al nadó, si no es pot donar lactància materna, cereals i alimentació infantil. També, amb periodicitat mensual, s'entrega un lot d'higiene infantil amb bolquers i tovallolletes.

Un moment molt important que les mares esperen amb gran il·lusió és l'entrega de la canastreta amb tot el que necessita el nadó per als primers dies. L'any 2023 s'han repartit 282 canastretes. Val a dir que moltes de les peces (jerseis, mantes, peücs, tovalloles...) són fetes manualment per voluntàries que posen a disposició d'aquestes mares els seus coneixements i hores de dedicació per preparar el primer equip de roba del futur nadó.

L'any passat van sortir del nostre magatzem més de 60.000 kg. d'aliments que es reben majoritàriament del Banc dels Aliments i es van repartir més de 4.000 paquets de bolquers.

Des del rober de la Fundació, gestionat per un equip de voluntàries, s'entrega roba per el nadó, nova o de segona mà en bon estat, i s'ofereix a la mare utillatge infantil (bressols, cotxets, trones...) en servei de préstec.

En el **Programa Eduquem** s'acompanya les mares en la preparació per a la maternitat. Es munta un programa de sessions i tallers especialitzats impartits per professionals de la salut (ginecòlegs, pediatres, infermeres, llevadores, psicòlegs) compromesos amb el seu benestar físic i emocional, per ajudar-les en totes les etapes de l'embaràs i en la criança saludable del nadó. Cal destacar que l'equip docent està format majoritàriament per voluntaris.

Durant l'embaràs, les mares poden participar de sis tallers on es fomenten els hàbits de vida saludable en la cura personal física i mental, se les acompanya en la preparació al part i es treballa per crear un vincle afectiu mare-fill, molt important per al correcte desenvolupament tant físic com psicològic del nadó.

Durant els primers vuit mesos de vida del nadó, les mares poden assistir amb el nadó a un taller mensual sobre la cura del nounat, lactància materna, massatge infantil, vincle afectiu, desenvolupament psicomotriu del nadó, alimentació a partir del sisè mes, estimulació i joc, i la importància dels hàbits i rutines.

Les mares participen amb il·lusió perquè, a més d'aprendre, disposen d'un espai i un temps compartit de dedicació al seu fill. Comparteixen la seva experiència, resolen dubtes i sorgeixen vincles d'amistat entre elles. El coneixement sobre les qüestions relacionades amb la maternitat i la cura del nadó és bàsic per crear un vincle sòlid i segur entre mare i fill.

Una criança de qualitat necessita temps de dedicació, especialment en els anomenats dies d'or, els primers tres anys de vida, que és un període crític per al desenvolupament neuronal i afectiu del nadó. Nosaltres acompanyem durant el primer any de vida i volem aconseguir, treballant en xarxa amb altres entitats, que les mares que ho necessiten puguin accedir a altres recursos d'acompanyament per a la criança, durant el segon i el tercer any de vida del nadó.

En el **Programa Orientem** es treballen amb les mares aspectes relacionats amb la seva inserció social i laboral. Totes les mares tenen una sessió d'orientació personal amb la pedagoga per valorar la seva situació acadèmica i formativa i poder dissenyar un itinerari personalitzat. Se les informa de cursos i recursos educatius existents en altres entitats amb les quals treballem en xarxa i se'ls ofereix un curs de d'aprenentatge d'eines i recursos per a la recerca de feina.

El **programa Habitatge** ofereix allotjament en un pis compartit per a mares i nadons en exclusió social gràcies al conveni de col·laboració que la Fundació té amb Càritas diocesana de Barcelona. Durant l'any 2023 s'han beneficiat del programa habitatge sis mares amb els seus nadons i tres infants, fills de les mares.

Des de 2008, la Fundació manté un programa adreçat específicament a mares adolescents menors de 21 anys que es troben en una situació d'extrema vulnerabilitat degut a la seva joventut i a l'alt risc d'exclusió social que pateixen. Durant l'any 2023, hem pogut ampliar el programa en la vessant educativa i de suport psicològic i emocional.

Acompanyem la mare en les etapes en què és més vulnerable pel fet de ser mare: gestació, part, postpart, lactància i primers dotze mesos del nadó. Cuidant la mare, cuidem també el fill.

Cada any s'incorporen al nostre projecte una mitjana de 250 dones embarassades, que juntament amb les de l'any anterior que ja són mares i segueixen els programes fins els dotze mesos del nadó, sumen més de 500 dones ateses a l'any.

L'any 2023 han estat 526 dones ateses i 499 nadons. De les 526 dones ateses, 280 van tenir el fill al 2022 (288 nadons), 207 van ser mares durant l'any 2021-22 (211 nadons) i les 39 dones restants han tingut o tindran el fill aquest nou any 2024.

Fins al dia d'avui, la Fundació Pro Vida de Catalunya ha celebrat el naixement de més de 8.500 nadons i ha format part de milers d'històries, personals i úniques, portadores totes elles de vida. Llurs protagonistes han

sigut les mares que, malgrat les dificultats, han decidit lliurement continuar el seu embaràs.

¹ Presidenta de la Fundació Pro Vida de Catalunya (FPVC)

² Directora de la Fundació Pro Vida de Catalunya (FPVC)

³ La Fundació Pro Vida de Catalunya és una entitat privada, aconfessional i apolítica, constituïda l'any 1987 gràcies a la col·laboració de més de 300 famílies catalanes, amb el compromís de promoure el valor de la vida humana des del moment de la concepció. Això implica, entre altres coses, donar un missatge positiu de la maternitat i oferir ajuda a la maternitat vulnerable. www.provida.org @endavantmares